

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3384 del 02/12/2024

Traduzione in cimbro

Stian garècht ka schual in da didjital zait, di naüng vüar linee vodar trentinar schual

[Cimbro] Ågenump atz 22 von bintmånat vodar provintziàl Djunta, vorgelekk vodar vitzevorsitzaren un asesören vor di schual, kultùr un spòrt, politike vor di familfja, vor di djungen un glaiche oportunitét Francesca Gerosa di “Vüar linee zo stiana pezzar ka schual in da didjital zait: an ånfång boda haltet kunt daz earst vo alln von studjént un di auzpintom zbisnen schual-studjént-famildje”. Dar khèrn von briaf iz daz stian garècht ka schual haltante kunt vo allz, nèt lai gian garècht azpe vote, ma daz stian garècht, laip un hirn von studjént.

””Z zil iz khön hoatar bia ’z mochanda khemmen genützt di didjitaln plattformen, nèt abestraitantese ma gebante di djüstn regln zo nützase” asó hatta khött di Gerosa. “Di plattformen tarfan khemmen genützt pitt sinn, ombrómm, azta aftna sait gemsa zuar zo lirna pezzar un bahémmegar, aftz d’åndar azza khemmen genützt kartza vil mangsa håm riskie, übar dise riskie habar gesüacht zo überlega, zbisnen disan dar earst iz dar ångst boda khint zo mocha soin hèrta konnettart zoa zo maga nástian in kompite un z’sega bia ’z soinda gánt di prüf. Di schual vor ünsarne khindar iz daz earst sachan, ma ettlane vert vennensaz mèchte sber gelängen zo organizaranen di zait zo studjara haltante kunt vo alln in åndarn interesse bosa håm, saiz di sèlln sèlbart, saiz di sèll vodar famildja, pròprio ombrómm daz sèll boden khint gevorst iz nèt hèrta khött in da djüst zait un hoatar. Bar mochan süachan zo nemma auz di zait vodar schual vodar sèlln vo huam süachante zo halta hoach di qualitét von lem, von gelirna un von relatzionen pinn åndarn laüt gebante di djüstn regln: alle di sèlln kommunikatzionen åna nia khummana rue boda vürkhemmen nützante di didjitaln struméntn machan khemmen ångst un an lestn khemmenda auz straitar o. ’Z zil iz vennen in djüst equilibrio pinn djüstn zaitn un pinn djüstn mode zoa azta di studjént nèt khemmen übarvüllt pitt sachandar un asó machante ledrenarn in ångst”, ditza hatta khött di vitzevorsitzaren.

Di vüar line, boda håm azpe khèrn azta alle di sèlln boda håm zo tüana pinn edukatìf protzess stian garècht, haltn kunt vo bazzada iz haüt zo tage, a lem nèt dèstar un boda allz loافت bahémme, in ditza lem flèchtetnse inn di didjital kompetenzan, un soin guat innzonemma dise didjital kompetzan in di schual iz gruntlich: a studjént responsabilizart un boda boazt bia zo nütza djüst di didjitaln tèknolodjian iz mearar boroatet un riskiàrt mindar z’soina gevånk von ångst odar zo lazzase nidarslang.

Nützan kartza vil in eletrònege register un alle di ettlan plattformen boda khemmen genützt ka schual mage o nèt soin eppaz guatz, balsipil ’z vüart hèrta mearar zo haba mågl zo mocha hèrta stian konnettart zoa zo maga nástian in sèll boda khint geschafft, odar no, nèt soin guat zo organizara di zait zo studjara pittarn sèlln zo stiana nà soin interesse un in sèlln vodar famildja, pròprio peng in sèll mochan hèrta stian gepunet un nia håm hoatar bela zait iz fria; nèt eppaz guatz iz o machan bizzan lai durch dar tèknolodji bia ma geat ka schual, bettan voto ma hatt gevånk. Asó khinta gevorst in schualn zo regolamentara di informatzionen un

di komunikatzionen un zo nütza pitt sinn di plattformen un no zo halta in djüst equilibrio zbisnen dar didjital bëlt un da sèll real, gebante mearar vërt in stian pittnåndar pinn laüt.

Zoa macha nützan di tèknolodjian pitt sinn iz gruntlich azta hám an equilibraratn ånfång zuar in didjitaln strumenten di schual istitutzionen un di sèlln boda in di schualn arbatn: 'z izta drumauz zo bëksla allz, un vor daz sèll izta mångl azta di struktur von schualn o bëksln un azta khemmen gebëkslt di metode, åna zo lazza azta dise tèknolodjian vången vür allz, 'z iztada mångl azta studjént, famildje un maistre hám a zait boda mang stian auzkonnertart.

Pròpio zoa azta mage soin a zait zo maga stian auzkonnertart, gebante mearar vërt dar qualitét von lem un lirnen zo stiana pittnåndar pinn laüt izta mångl azta dise teknolodjian sain nèt abegestritet, ma regolamentart, di vüar linee boda soin khent ågenump leng nidar a drai **bichtge printzipie**, azpe gem in djüst vërt dar frai zait, mang lirnen in autonomì, hám da djüst qualitét von relatzionen zbisnen schual un famildja, in djüst equilibrio zbisnen "schual" un "nèt schual".

Zbisnen in **sachandarn** boda tarfan khemmen getånt zoa zo maga stian auzkonnertart daz earst sachan beratz khön di sachandarn in di zait vo schual, auzmachan in bele urn von tage di famildje mang gian zo reda pinn maistre un zo bizza baz zo tüana un no, detzidarn di urn boda ne di maistre ne di studjént mang khemmen gevunet durch mail, nachrichtn odar didjitaln plattformen. 'Z zil iz daz sell zo haba an ånfång pitt mindar ångst vor alle di sèlln didjitaln komunikatzionen pinn studjént boda ågian in kompite, odar in vote, dise mochan khemmen khött in klasse in di ur vodar sèlln materdja odar daz lengarste in di urn schual.

Di **rakomandatzionen** soin: khön hoatar, dòpo zo habada draugeredet pinn studjént, bele metode un struméntn 'z khemmenda genützt, di zaitn un bia 'z mochanda khemmen gemacht bizzan di vote; di komitti dahuam mochan khemmen gëtt pitt maz un in proportziong dar eltom un dar kompeténtz von studjént, un nå biavl tang 'z izta nèt schual, haltante kunt hèrta ke 'z billdada soin an toal fraizait un a zait vor di famildja; di komitti mochan khemmen gëtt in di ur vodar sèlln materia; di prüf in klasse mochan khemmen koordinart zbisnen in maistre vodar sèlln klasse; di vote mochan khemmen auzgëtt didjital lai dòpo zo habasen khött in klasse in studjént; kompite odar åndre sachandar boda mochan khemmen genützt zo studjara mochan khemmen gelekk aftn eletronege register odar afte didjitaln plattformen vorda iz verte di ur lektziong odar daz lengarste vorda auz iz dar schualtage.

Dòpo ågenump di vüar line barta khemmen nidargelekk a ském vo regolamént boda bart helvan in schual istitutzionen, zo sichra azta di innatn regolaméntn von schualn haltn alle daz gelaichege maz, hèrta haltante kunt vodar autonomì vo aniaglana schual. Haltante kunt vo disan naüng sachandarn boda khemmen inngevüart barta khemmen någeschaugt un vornaügart dar provintziäl Plän vor da didjital schual, ma di vüar line mochan khemmen ågenump sa vo disan schualdjär vort.

Da gekhluppet: di vüar line

Download pildar un interviste [da](#)

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

<https://www.youtube.com/watch?v=5hXVFc3wf7A>

<https://www.youtube.com/watch?v=3nbAq1auxLU>

https://www.youtube.com/watch?v=HlzFJV0cS_s&t=21s

(cdt)